

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ, ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ Σ. Ι. ΒΟΥΤΥΡΑΣ.

ΑΡΙΘΜΟΣ 15.

ΤΟΜΟΣ Γ'.

13 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1894.

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ.

Τὴν ἐν Ἑλλάδι πολιτικὴν κίνησιν ἀποτελεῖ ἀποκλειστικῶς σχεδὸν τὸ σταφιδικὸν ζήτημα καὶ τὸ ὑπὸ τοῦ κ. Τρικούπη ὑποβληθὲν τῇ Βουλῇ σχετικὸν νομοσχέδιον. — Διὰ τοῦ νομοσχεδίου τούτου, θεσπίζοντος δανειστικὴν σταφιδικὴν Τράπεζαν καὶ τὴν ἐξουδετέρωσιν τοῦ πλεονάζοντος ποσοῦ τοῦ σταφιδοκάρπου, θεωρουμένου ὡς τῆς κυρίας αἰτίας τοῦ ἐξευτελισμοῦ τῆς τιμῆς αὐτοῦ, ἐπιζητεῖται ἡ ἀνακοπή τοῦ ἐνδοκίμηντος ἐπὶ τοῦ σπουδαιοτάτου τῶν προϊόντων τῆς ἑλληνικῆς παραγωγῆς ὀλέθρου καὶ ἡ περαιτέρω ἐξασφάλις τῆς γρωτίστης πλουτοφύρου πηγῆς τὰς Ἑλλάδος. — Ἐν τούτοις αἱ λεπτομέρειαι, μετὰ τινος σπουδῆς, φαίνεται, ἐκπονῶνται, ἤρξαντο παρὰ πολλοῖς γεννῶσαι ἀμφιβολίας περὶ τῆς ἀποτελεσματικότητος τοῦ μέτρου, τῶν σταφιδοφύρων ἐπαρχιῶν διαιρεθεισῶν καὶ ἄλλων μὲν ἐπιδοκιμαζουσῶν, ἄλλων δὲ ἀποδοκιμαζουσῶν τὰς διατάξεις αὐτοῦ. — Εὐτυχῶς ὁ κ. Τρικούπης — ὅστις, εἰρήσθω ἐν παρόδῳ, δεξιῶς ἐχρησιμοποίησε τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ ζητήματος τούτου, ὅπως ἐξαναγκάσῃ τὴν ἀντιπολίτευσιν νὰ ἐγκαταλίπῃ τὴν κωλυσιεργικὴν αὐτῆς μέθοδον — ἐδήλωσεν ὅτι εἶνε διατεθειμένος ν' ἀποδεχθῇ πᾶσαν τροποποίησιν, ἥτις θὰ ἐκρίνετο ἀναγκαία· οὕτω δὲ ἐλπίζεται ὅτι ἐκ τῆς ἀρξαμένης ἤδη σοβαρῶς ἀληθῶς ἐν τῇ Βουλῇ συζητήσεως θὰ προκύψῃ ἀγαθὸν τι ὑπὲρ τῆς κινδυνεύουσας σταφιδοπαραγωγῆς.

Ἄτυχῶς οὐδὲν παρήγορον ἔχομεν νὰ εἰπῶμεν περὶ τῆς θέσεως τῶν σερβικῶν πραγμάτων, ἅτινα μοιραίως, φαίνεται, χωροῦσι πρὸς τὴν κρισιμωτέραν αὐτῶν φάσιν. — Πᾶσαι αἱ ἐν Βελιγραδίῳ εἰδήσεις ἐπικυροῦσι τὴν ἀπόφασιν τοῦ βασιλοπάτορος, ὅπως παραιτῆται τὴν ἐν Σερβίᾳ διαμονὴν αὐτοῦ, καὶ μάλιστα ὅπως ἀνεπιφυλακτότερον ἐπὶ ἐφεξῆς ἐνασκήσῃ τὴν ἐπιτροπὴν αὐτοῦ ἐπὶ τῆς διαχειρίσεως τῆς ὑπάτης τοῦ

κράτους ἀρχῆς, πᾶν ἐπὶ τῆς ὁποίας ἐν τούτοις δικαίωμα πρὸ πολλοῦ ἐκουσίως καὶ ἐπισημῶς παρητήσατο. — Ἡ πολιτεία αὕτη τοῦ κόμπος τοῦ Τακόδου, πρὸς τοῖς ἐνδεχομένοις σοβαροῖς ἐπὶ τῆς ἐσωτερικῆς ἡσυχίας τῆς χώρας ἐπακολουθοῦσι αὐτῆς, ἀποτελεῖ τὸ προοίμιον ἀποπειρας πρὸς ἀνόρθωσιν τῆς πάσαις ἀκμαζούσης ἐν Σερβίᾳ αὐστριακῆς ἐπιρροῆς, ἀποπείρας δέ, ἣν μετ' ἀγανακτήσεως θὰ προσέβλεπεν ὁ σερβικὸς λαὸς, σκληρὰν πείραν λαβὼν τοῦ αὐστριακοῦ οἰκονομικοπολιτικοῦ ζυγοῦ. — Τούτων ἕνεκα ἡ πορεία τῶν σερβικῶν πραγμάτων δὲν προξενεῖ ἀγαθὴν ἐντύπωσιν παρὰ τῇ ρωσικῇ διπλωματίᾳ, ἥτις δὲν παρέλιπε, παρὰ τὴν ὑπ' αὐτῆς τηρουμένην ἐφεκτικὴν ὡς πρὸς τὰ ἱλλυρικὰ πράγματα πολιτικὴν, νὰ ποιήσῃται τὰς προσηκούσας ἐν Βελιγραδίῳ παραστάσεις. — Αὗται διὰ τὴν ἀπόλυτον χρεῖαν, ἣς τὸ σερβικὸν βασίλειον ἔχει τῆς ρωσικῆς προστασίας, τοσαύτην, φαίνεται, προϋξένυσαν αἰσθησὶν παρὰ τῇ κυβερνήσει, ὥστε ἀπεφασίσθῃ ἡ αὐτοπροσώπως αὐτοῦ τοῦ σέρβου πρωθυπουργοῦ εἰς Πετρούπολιν μετάβασις πρὸς διασκέδασιν τῶν ιδεῶν, αἷς αὐτόθι παράγῃ ἡ τοῦ Μιλάνου ἐν Σερβίᾳ διαμονή. — Τὸ βέβαιον εἶνε ὅτι ἐν ᾧ σημείῳ διατελοῦσι σήμερον τὰ σερβικὰ πράγματα, ἀπὸ τῆς πολιτικῆς τῶν ἐν Βιέννῃ ἐξαργτάται κατὰ τὸ πλεῖστον ἡ ἀνακοπή ἡ ἐνίσχυσις τῆς χείρονος ἐπιδόσεως αὐτῶν.

Ἡ γερμανορρωσικὴ ἐμπορικὴ σύμβασις, διὰ παμψηφίας ἐπικυρωθεῖσα ὑπὸ τοῦ ὁμοσπονδιακοῦ συμβουλίου παρὰ τὰ θρυληθέντα ὅτι ἐπὶ τῶν ὁμοσπόνδων κρατῶν θὰ κατεψηφίζον αὐτῆς, ὑπεβλήθη ἤδη καὶ εἰς τὸ κοινοδοῦλιον, ἐνθα κριθήσεται ἡ ὁριστικὴ αὐτῆς τύχη. — Ἀλλὰ καὶ ἐκ τῆς τελευταίας ταύτης δοκιμασίας αὐτῆς πιστεύεται γενικῶς ὅτι θὰ ἐξέλθῃ νικητρία, κυρουμένη, οὐχὶ βεβαίως διὰ παμψηφίας, ὡς ἐν τῇ ὁμοσπονδιακῇ συμβουλίᾳ, πάντοτε ὅμως διὰ πλειονοψηφίας, ὑπερβαίνουσας τὴν ἐξ 22 ψήφων, δι' ἣς ἐψηφίσθη ἡ πρὸς τὴν Ρουμανίαν σύμβασις, τὸ πρότυπον τῆς πρὸς τὴν Ρωσίαν. — Ἡ μεταβολὴ

αὕτη τῶν πραγμάτων ὀφείλεται κατὰ τὸ πλεῖστον εἰς τὴν ἐπιτηδεύειν διεξαχθεῖσαν συνδιαλλαγὴν τοῦ αὐτοκράτορος καὶ τοῦ πρίγκιπος Βίσμαρκ, ἀφοπλισάσαν ἢ τοὐλάχιστον αἰσθητῶς ἐξασθενίσασαν τὴν ἀντίδρασιν τῶν συντηρητικῶν, ἥτις περιορισθῆσεται κατὰ τὰ φαινόμενα εἰς τὴν ἀπὸ τῆς ὑψηλοφροσύνης ἀποκρίνῃ τῶν μάλιστα ἰσχυρογνώμωνων μελῶν τῆς μεριδὸς ταύτης, τῶν ἄλλων κομματικῶν ἀποκρώσεων διατεθειμένων ὑπὲρ τῆς ἐπιψηφίσεως τῆς συμβάσεως. καὶ ἐξ αὐτῶν δὲ τῶν καθολικῶν ὀλίγων μόνον μελόντων νὰ καταψηφίσωσιν αὐτῆς.

Ἐν Ἀγγλίᾳ φαίνεται ὅτι ἐπικρατεῖ τροπὴ τις ἐν τῇ ἀγῶνι τῶν δύο νομοθετικῶν Σωμάτων τοῦ βασιλείου. — Ἡ Βουλὴ τῶν κοινοτήτων, εἰς ἣν εἶχεν ἐπιτραφῆ τὸ ὑπὸ τῶν λόρδων οἰκτρῶς παραμορφωθὲν νομοσχέδιον περὶ τῶν ἐνοριακῶν συμβουλίων, δι' οὗ θεσπίζεται ἀποκεντρωτικώτερον σύστημα διοικήσεως, ἀπέρριψε πάσας τὰς ὑπὸ τῆς Ἀνω Βουλῆς ἐπενεχθείσας ἐπ' αὐτοῦ τροπο. οἰήσεις καὶ ἐπιστρέφει αὐτὸ αὐθις τοῖς λόρδοις οἷον καὶ κατὰ τὴν πρώτην ὑποβολὴν αὐτοῦ ἦν αὐτό. — Ἀλλὰ δὲν εἶνε τοῦτο μόνον· εἰς τὴν τοιαύτην ψῆφον τῆς Βουλῆς τῶν κοινοτήτων τὸ πρῶτον νῦν συνετέλεσε καὶ ἡ ἀντιπολίτευσις, κατιδούσα ἐπὶ τέλους ὅτι, πολιτευομένη ὡς πολιτεύεται καὶ ὁδοῦσα τὴν Γερουσίαν εἰς τὴν ἀπόλυτον καὶ συστηματικὴν ἀπόρριψιν πάντων τῶν μέτρων τῆς κυβερνήσεως, καὶ αὐτῶν τῶν γενικῆν δημοτικότητα συγκεντρούντων, ἐργάζεται μόνον ὑπὲρ τῶν φιλελευθέρων, οἵτινες οὕτω διὰ ὑψηλῶν ἐπιχειρημάτων δύνανται νὰ πείσωσι τοὺς ἐκλογεῖς ὅτι τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ προγράμματος τῆς Νεοκαστέλης ἐκάλυψε καὶ κώλυε ἡ μειονηψιδοῦσα ἐν τῇ Βουλῇ τῶν κοινοτήτων ἀντιπολίτευσις καὶ ἡ μεγάλη συνταγματικὴ πλειονοψηφία τῆς Βουλῆς τῶν λόρδων, ὅτι δὲ πρὸς πραγμάτωσιν τῶν φιλελευθέρων καὶ φιλελευθέρων μέτρων τῆς κυβερνήσεως ἀνάγκη ἐν ταῖς νέαις ἐκλογαῖς νὰ χορηγηθῇ αὐτῇ κοινοβουλευτικὴ δύναμις ἱκανὴ πρὸς εὐχερῆ ἐξουδετέρωσιν τῆς ἐν ἀμφοτέραις ταῖς Βουλαῖς συντηρητικῆς ἀντιδράσεως. — Τὴν σημασίαν ταύτην τῆς ψῆφου τῆς ἀντιπολιτεύσεως ἐνόησαν, φαίνεται, καὶ οἱ λόρδοι· τοῦτου δι' ἔνεκα κατὰ τὰς σχετικὰς εἰδήσεις προτίθενται νὰ κυρώσωσι μὲν ἐπὶ τέλους ἀτροποποίητον τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος νομοσχέδιον, νὰ περιορίσωσι δὲ τὴν ἀντίδρασιν αὐτῶν εἰς τὸ ζήτημα τῆς εὐθύνης τῶν πατρῶνων καὶ τὸ ἰσλανδικόν. — Οὕτως ἐπέρχεται μικρά τις τῶν δύο Σωμάτων προσέγγισις, δυναμένη νὰ διευκολύνῃ τὴν συζήτησιν καὶ ἐπιψηφίσιν τῶν προϋπολογισμῶν· ἀμφιδάλλομεν ὅμως ὅτι κατορθωθῆσεται καὶ ἡ διασκέδασις τῆς διὰ τῶν πραγμάτων ἐμβληθείσης τῇ βρετανικῇ λαφ' ἰδέας, ὅτι ὁ μέγιστος τῶν ἐχθρῶν τῆς μεταρρυθμίσεως τῶν θεσμῶν αὐτοῦ εἶναι οἱ τῆς Βουλῆς τῶν λόρδων καὶ τῆς τῶν κοινοτήτων συντηρητικοί, ἡ τύχη τοῦ προγράμματος τῶν ὁποίων οὕτω πάντοτε σποινδαίως ἀπειλεῖται ἐν τῇ προσεχῇ ἐκλογικῇ ἀγῶνι.

Ἡ ἰταλικὴ κυβερνήσις διετυπώσεν ἐπὶ τέλους τὴν γνώμην αὐτῆς περὶ τῶν μέσων, δι' ὧν θεωρεῖ δυνατόν τὴν ἀνόρθωσιν τῶν οικονομικῶν πραγμάτων τῆς χερσονήσου. — Κατὰ τὴν εἰς τὴν Βουλὴν ὑποβληθείσαν σχετικὴν ἐκθεσὶν ἡ κατὰ

ὁμοῦ 150 ἑκατομμύρια βελτιώσις τοῦ προϋπολογισμοῦ κράτους θὰ ἐπεδιώκετο ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως διὰ φορολογικῶν καὶ δασμολογικῶν αὐξήσεων, διὰ μετατροπῆς διαφόρων δανείων καὶ δι' οἰκονομῶν ἐν τῇ ἐσωτερικῇ διοικήσει τῆς χώρας. — Περὶ ἐλαττώσεως τῶν στρατιωτικῶν καὶ ναυτικῶν δαπανῶν οὐδὲ γὰρ ὑπάρχει ἐν τῇ ἐκθέσει. — Καὶ ὅμως πρὸς ἐφαρμογὴν τοιοῦτου προγράμματος ὁ κ. Κρίστιανς ἠτήσαστο παρὰ τῆς Βουλῆς πλήρη ἐλευθερίαν ἐνεργείας, δικτατορικὴν τινα, οὕτως εἰ· εἶν, δύναμιν, ἣν δὲν ὥκνησαν νὰ χορηγήσωσιν αὐτῷ οἱ τοῦ ξήνου ἀντιπρόσωποι, αὐτοὶ καταδικάζοντες εἰς ἀναστολήν τοὺς νόμους εἰς οὓς ὀφείλουσι τὴν θέσιν αὐτῶν. — Ὅπως δὲ ποτε τὸ βέβαιον εἶνε ὅτι ὀλίγιστα δύναται τις νὰ προσδοκᾷ καὶ ἀπὸ τοῦ οἰκονομικοῦ προγράμματος τοῦ ὑπὸ τὸν κ. Κρίστιανν ὑπουργεῖον, ἀφοῦ τοῦτο ἐρεῖσεται ἐπὶ αὐξήσεως τῆς καὶ ἤδη ἀφορητοῦ φορολογίας, οὐδὲ θίγεται ἡ κυρία τῆς οἰκονομικῆς δυσπραγίας τῆς χώρας πηγὴ, ἡ ὑπερόγκως δαπανηρὰ ἐξωτερικὴ αὐτῆς πολιτικὴ.

Ἀλλὰ τὴν σπουδαιοφανέστεραν τῶν εὐρωπαϊκῶν πολιτικῶν εἰδήσεων τῆς ἀπὸ τῆς ἐξουσίας ἀποτελεῖ ἡ περὶ ἐπικειμένης κατὰ μᾶλλον ἐν τῇ οὐγγρικῇ πόλει Ἀβδαζία συνεντεύξεως τῶν τριῶν αὐτοκρατόρων. — Γνωστὸν ὅτι τὰ δύο ταυτονικά μέλη τῆς τριπλῆς συμμαχίας, μάλιστα δὲ οἱ ἐν Βερολίνῳ, πρὸ πολλοῦ ἐπειράθησαν νὰ παρασκευάσωσι τοιαύτην τινὰ συνέντευξιν, αἱ προσπαθεῖαι δὲ αὐταὶ ἐπετάθησαν κατὰ τὴν τελευταίαν ἐν Κοπενάγῃ διατριβὴν τοῦ αὐτοκράτορος Ἀλεξάνδρου· ἀλλ' αἱ τῆς Γερμανίας καὶ Ρωσίας σχέσεις τότε ἦσαν πάντῃ ἀκατάλληλοι πρὸς τοιοῦτο ἔργον. — Τοῦναντίον σήμερον ἡ τῆς ρωσογερμανικῆς συμπορικῆς συμβάσεως διομολόγησις, αἰρουσα τὸν διεξαγόμενον πεισματώδη τῶν δύο χωρῶν τελωνειακὸν πόλεμον, ὡς καὶ ἡ πρότερον ἤδη γενομένη αὐστρορωσικὴ προσέγγισις, εὐχερεστέραν κατέστησαν τὴν συνέντευξιν. — Ἀλλὰ τί ἐκ τῆς συνεντεύξεως ταύτης δύναται νὰ προκύψῃ; — Ἀλλοτε δι' αὐτῆς ἐπεζητεῖτο ἡ ἐξεύρεσις συνεννοήσεως πρὸς ταυτόχρονον κοινὸν μερικὸν ἀφοπλισμὸν· σήμερον δὲν ἐξέλιγον, τοῦναντίον μάλιστα ἐπετάθησαν οἱ λόγοι, οἱ καθιστῶντες τῇ Τριπλῇ τὸν ἀφοπλισμὸν τοῦτον ἀναγκαῖον· πιθανῶς δὲ ἐπὶ τοῦ θέματος τοῦτου θὰ περιστραφῇ ἡ συνδιάλεξις τῶν δεπτῶν προσώπων, ἂν πραγματωθῇ ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος συνέντευξις αὐτῶν. — Τὸ δυσχερὲς ὅμως τοῦ πράγματος κεῖται ἐν τούτῳ, ὅτι ἡ μὲν γερμανικὴ πολιτικὴ δύναται νὰ θεωρῇ ἐφαρμοσμένον τὸ πρόγραμμα αὐτῆς καὶ νὰ κρίνῃ πρόσφορον τὸν ἀκίνδυνον ἀφοπλισμὸν, ἡ δὲ ρωσικὴ τοῦναντίον τοὺς ἐξοπλισμοὺς θεωρεῖ τὸ μέσον, δι' οὗ ἐλπίζει ἥτις ὥρας ἐπιστάσης, θὰ ἐκτελέσῃ τὸ αὐτῆς πρόγραμμα. — Τὰ συμφέροντα λοιπὸν δὲν ταυτίζονται, τοῦτο δὲ καθιστᾷ στέφον ἢ ἀμφίβολον τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ ἐπιδιωκομένου διὰ τῆς συνεντεύξεως ταύτης σκοποῦ.

M. E. ΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΣ.